

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I é s S Z É P I R O D A L M I L A P.

Szerkesztőség Kényes utca 175.
Kiadóhivatal

Selyem-utca 240. házszám.

Deutsensmid János kereskedése.

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr.

Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr

Hirdetések árszabályszerint vétetnek fel.

Egyes számok kaphatók: a kiadóhivatalban és

Nyácsik S. utóda kereskedésében.

Elhagyott kisdedeink érdekében.

Most hogy a lelenczkérdés, jobban mondva az elhagyott kisdedek ellátásának ügye ismét napi rendben van és reméljük le sem kerüli, míg valami igazán hasznosat és czélszerűt nem teszünk érdekükben — jó lesz kissé szemügyre venni a dolgot, nehogy a közvélemény lelkiismerete ujjal néhány jóhangzásu közmondattal és látszólagos cselekedettel elszendvedjék.

Édes hazánk a frazisok hazája e ki ilyenekhez ért, azt megbámulják, s ha kellő kitarással üzi, akkor nagy ember lesz belőle. Két különösen záros termő földje van a nagy kongásu szavaknak, ezek a morál és a jótékonyosság.

Elhagyott kisdedeinknek sajnos még ezeknek szalmáján, kell nyomorogniok, az igazi, tiszta humanismus buzájából még alig jut nekik néhány szem.

A morál kurucz vitézei azt mondják, hogy a kisdedek elhagyatását a szü'ök büne okozza tehát nem szabad a bünt istápolni az által hogy a gyermekekkel való ügyet-bajt a társadalom a szüleitől elvegye, mert ezzel csak a bűnözést megkönnyíti illetve pártfogolja.

A mióta kétségtelen számadatokból tudjuk hogy mily behatása van a szegénységnek a családi életre, a hazasság költések, születések és gyermekek elhalálzásának számára, úgy hogy csak akárcsak egy ily kedvezőtlen körülménynek, például kenyér megdrágulásának is kimulatható rosz hatása van, azóta az erkölcsiség frazenjei kissé elcsendesedtek, és nem tiltakoznak az ellen, hogy legalább az elhagyott gyermekekről gondoskodják a társadalom.

Ó mikor jön el az igaz szónak, a való beismerésének az ideje, mert csak akkor fog megkezdődni a segítség. A helyzet megítélésére első

szorban jó statistikára volna szükség. Pedig ez épen a gyermekek dolgában a legmegbízhatatlanabb, az elvetélések statistikája (kivéve a fővárosban) nem ér egy fakóvát, valamint a gyermekek elhalálzásának okairól való sem. Nem csoda a mikor nagyon sok helyütt harangozók meg tanítók »kémlik« a halottakat.

Tehát vajjon nincs-e módunk e prolétár kisdedek sorsán enyhíteni? Egyelőre gyökeresen, semmi esetre sem. Mert nem szüntethetjük meg az okokat, melyek a nyomoruságot folytonfolyvást előidéznek. sőt fokozzák. De hát czélszerű-e legalább a mennyire lehet, az elhagyott kisdedeken segíteni, őket felnevelni? Korunk szelémében legjobban elkerüljük a frazisokat, ha üzleti szempontból fogjuk fel az ügyet. Az ember portéka, mely több-kevesebb pénzben kifejezhető értéket képvisel, nálunk rendkívül keveset. De utóvégre nemcsak vagyon adózik, hanem a munkás ember is

T Á R C Z A.

Katona dolog.

(Vége.)

»Kedves főhadnagy ur! Boacsásson meg de tévedtünk mind a ketten. Éntulajdonképen nem is szeretem önt.

Isten önnel! Éva.»

Ebben a pillanatban mogszólt a ház előtt a szeméthordó csengettyűje.

— De kit hát akkor! — kiáltá majdnem fenszóval. Mégis Európában érezte magát.

— Kivel utazott el nagysága? — kérde a szobaleánytól.

— Báró Szuhonyival.

Ah! a czingár hadnagygyal a kit a férj vagy ő felkézzelel összemorszollhattak volna.

Nem mert kaczagni se. Ötvennégy verrat nyilalt meg a testén s odafordult a bajtárshoz:

— Menjünk!

— Hová?

— A kórházba...

— Roszul érzed magad ugy-e

— Csekélység! — nyöszörögte..

Katona dolog!...

Nevem Szabó.*)

—Humoros beszélyke.— Irta: Mártonfi Imre

Ki valaha butorozott szobát keresett Budapesten, könnyen meg fogja érteni Szabó József örömet, midőn egy heti lótas futás és nem kevesebb mint hetvenöt szoba megtekintése után, végre talált alkalmasat és aránylag olesot.

Szabó barátom annyival inkább örvendett, mert mostanság a szállásfogadással mindannyiszor esziniadiát fogott.

Ha biztosították arról, hogy oly esendes és nyugodt lakása még sehol se volt, bizonyos lehetett abban, hogy éjjel legalább is négy-öt gyermek fog ordítani, vagy pedig a szállásadó hitvespár dulakodik a szomszéd szobában.

Mihelyt azt ígérték neki hogy elkülvölve és háborítlanul fog lakni, úgy esküthetett volna arra, hogy naponkint legalább is husz-harmincz ember megáll ajtaja előtt, ezt mondván: »Bocsánat Szabó úr?»

Egy szállást csak azért fogadott, mert a szoba fekvése oly »rendkívülien egészsé-

*) Mabsvány szerzőnek karácsonyra megjelenő »Elbeszélések« című kötetéből. Ára 1 frt, tanítóknak feleáron. Kapható Ujpesten.

ges«, de nemsokára azt a meglepő észrevételt kelle tennie, hogy szállásadónője a délnék fekvő szobát távollétében ruhaszárításra használta; szóval Szabó barátom a hónapos hér lakók közt a legszerencsétlenebb volt, azért lett öröme oly rendkívüli, mikor régre tisztességes embereknél, szépen butorozott szobát kapott, mert hát a szállásadónő finom műveltségű, arisztokratikus külsejű nő volt, kit nyugdíjazott államtitkár férje után »méltóságos a-szonymak« ezimettek.

— No, gondolta magában, itt alkalmasint tovább maradsz egy hónapnál.

Mert hát Szabó barátom valóságos naptári rendelettel és jobb ügyre méltó pontossággal minden hónapban lakást változtatott és ellenkezőleg a közönséges emberekkel, idejét nem január, február, márczius stb., hanem lakásai szerint számította, mint magyar-uteza 10., kalap-uteza 4. rózsater, 2., bérkocsis-uteza 41. sz. stb.

Ha nem nevezett volna pontos jegyzéket változó lakozimereiről, igen gyakran képtelen lett volna arra, hogy megtudja, hol lakik.

Ne higgyék azonban, hogy Szabó barátom tán házáratos ember volt. Nem! Csupán a nálsors üldözte. Ő volt a legszerencsétlenebb valamennyi hónapos bérlő közt

a romlott portéka pedig pénzbe kerül — azt külön kell kezelni és elraktározni — a kórházakban és börtönökben. Tehát minél többet mentünk meg, s ezt mindjárt a legelején kell kezdenünk s azt minden bortermelő tudja annál jobb és ha már egyébként nem lehet, hát jobb kevesebbet gondosan, mint sokat tökéletlenül kezelni.

Csak annyi gyermekről gondoskodjunk, a hányat jó el tudunk látni — ez a terve az »Országos lelenczház« egyesületnek, mely alig egy éve kezdte meg hazafias működését a fővárosnak színe-jáva részt vesz a mozgalomban. Szerinte küldé az egész országban felhívását a minek eredménye eddigelé az, hogy vagy 1800 tagja van 10'000 frt évi jövedelemre számíthat. Mindez édes kevés, de mégis elég arra hogy vagy 25—30 gyermekről gondoskodjék.

És ezt mihamarabb, egy két hónap alatt meg akarja kezdeni és ez lesz az első lelenczház fővárosunkban, melybe a szegény elhagyott gyermekeket, tekintet nélkül eredetükre és a vidékre, föl fogják venni és dajkaságba kiadni a vidékre a legszigorubb ellenőrzés és felügyelet² alatt.

Az »Országos lelenczház egyesület« igazgatóságára kérve kéri az igaz ember barátokat és hazafiakat hogy nemes törekvésüket támogassák, a szerinte küldött aláírási íveket haladéktalanul az egyesület irodájába (Budapest VIII. kerepesi-ut VI) be-

küldjék, hogy minél több ártatlan kisdédét lehessen megmenteni: A tagsági díj oly kicsi, rendes tag évi 2 frtot fizet, pártoló tag évi 5 frtot fizet, alapító tag egyszer és mindenkorra 50 frtot, alapítványos pedig legalább 300 frtot, úgy hogy a szegény ember is részt vehet ez égető hazafias szükséglet megoldásában.

Az után rendkívül szükséges volna hogy az ország minden vidékén fiok egyesületek alakuljanak, s az alapszabályok 42 §-sa értelmében 20 tag ezt már megteheti rendkívüli szolgálatot tesz az ügynek az a lelkes honleány vagy hazafi, a ki ilyen fiok egyesületnek alapítására vállalkozik saját vidékén s ezt az igazgatóságnak bejelenti. Ennek a vidék is hasznát látja, mert a hcl fiok egyesület van, ott a tagok felügyelete alatt lelenczgyermekeket lehetne elhelyezni és fölnevelni. Mert a tagok nemcsak pénzzel, járuljanak a célhoz hanem hivatva vannak tényleges részt venni a nemes munkában, védő szárnyaik alá venni a kisdedeket, és ellátásukra és nevelésükre éber szemmel őrködni.

És épen ezért van égető szükség az egyesület felvirágzására, hogy a főnökkölt szellemű társadalom, maga viselje gondját e szerencsétlen kisdéd proletároknak. S ha a mozgalom megindult, akkor a kormány és a hatóságok is követni fogják a jó példát és istápolni fogja egyesületünket. Hát mutassunk jó példát! Lépünk be mind-

annyian az egyesületbe, kik megundorodva a frazisoktól, ha többet egyelőre nem tehetünk, akár csak 50—100 gyermek megmentését is üdvös cselekedetnek tartjuk. Józanul, okosan és biztosan előre!

És akkor siker koronázza művünket.

A nemes sziv emlékének.

Hatalom, rang, előkelőség, befolyás mind-mind a sirba hanyatlak az emberrel, midőn a halál köde reá borul. Csak a nemes sziv emléke éli túl az örökre távozót.

A nemes sziv emléke virraszt vidékünkön is Bátor Königszwarter Móríczt felett, ki f. év november 14-én java férfi korában Bécsben elhunyt.

Kevesen érintkezhetünk vidékünk ezen előkelő nagybirtokosával személyesen, bár nemes szívének jótékonyág gyakorlására mindig kész szeretetét sokan élvezék s hála-lásan magasztalák közöttünk.

Egyike volt ő azon emelkedett gondolkodású nagybirtokosainknak, kiknél a nagy vagyon kivételessége épen nem némitja el a nemes sziv kötelességérzetét, sőt élő ösztönül szolgál arra, hogy tegyenek jót mindenekkel, főleg »hitük cselédeivel«.

Bécs szegényei panaszos jajkiáltással kísérték az elköltözött jelesnek koporsóját e hó 16 án öröknyugalomra. A csabacsüdiek hálás szívevel áldva gondolnak reá, k mintagazdaságának minden tisztviselőjével, ezek családjával s a nála alkalmazott ipa-

Állása szerint könyvvivő volt egy selyem és bársony nagykereskedésben.

A könyvelt és könyvelendő árukkal érintkezése által jelleme oly lágy lett, mint a bársony és oly sima, mint a selyem.

Alig hinné az ember, hogy a tárgyak, melyekkel éveken át foglalkozunk, bizonyos jelleget adnak nekünk.

A jogász ép oly feszes lesz, mint perszomói; a tudós poros és száraz, mint régi könyvei; a vaj- és cukorkereskedő szinte olvad az édességtől és ő maga a megtestesült édesség. És ezt majdnem minden foglalkozásra ki lehet terjeszteni.

Szabó tehát olyan volt, mint a bársony és simasága még soha se ment nála annyira, mint midőn kérte a »méltóságos asszonyt«, hogy a szobát még ma készítse el számára.

Abbeli örömeben, hogy ily »finom« csajnál lakhatik, megfélekedett minden apró intézkedésekről, melyek a szabóbérlésnél szokásban vannak, u. m. takarítás, fölszolgálat több efféle. Adott öt forint foglalót, elkérte a kulcsot és tudatva a méltóságos asszonnal, hogy holmiját másnap reggel fogják elhozni a szállodából, hol néhány napig lakot, hirtelen távozott.

A méltóságos asszony nagyot bámult a szobafogadás és idegen kulcsok elvitelének

e szokatlan módjára és midőn Szabó már a lépcsőn volt, utánna szólt:

— De uram, kihez van tulajdonképen szerencsém.

— Nevem Szabó! — felelte barátom alulról, miközben eltűnt.

Midőn este a szokott gyűllyhelyen elbeszélte barátainak, hogy mily »szép szobát!« fogadott — mely közlést, főntemlitett pontossággal, minden hó elején ismételte — azok ingerkedve kérdezték, vajjon a legközelebbi hónapra is fogadott-e már szálást?

A társaság éjjel után egy óráig maradt együtt, aztán távoztak, s mivel Szabó legközelebb lakott mindnyájan hazakisérték.

Midőn odaértek, mindnyájan megbámulták, hogy a második emelet ablakai ki vanuak világítva és az ablakoknál aggodalmas arcok mutatkoznak. Ekkor az egyik ablak kinyílt és az alullevők e szavakat hallottak: »Ah, jönnek már a gazemberek!«

»Nevem Szabó!«

E szavakat rebegé a méltóságos asszony, midőn szobájába ment.

— Csodálatos ember! gondolá, kinek nem kell több egy percznél a szoba fogadására: semmit se néz meg jól, miután se

tudakozódik, zsebrerakja a kulcsokat és távozik, mondván, hogy neve Szabó! No de folytatá magában, mindenféle ember van a világon, aztán meg miért ne hívhatnák Szabónak?

Csakhogy ez a vigasz nem sokáig tartott. Legidősebb leánya a zenedéből jött haza, hol Wagner »Götterdämmerung«-ját énekelték. Az ének mogorvává, embergyűlölévé tette. Mit a jövő zenéjének megboldogult szerzője vetett azért szegény Szabó barátomnak kellett lakolnia. Alig tudta meg Ilona a történeteket, midőn legott meg volt győződve arról, hogy aza Szabó egy országos csaló.

— Miként tehetél ilyesmit kedves mamám! mondá Ilon. Nem emlékezel már mit beszélt Magvassyné, hogy miként járt barátnője ismerősének unokája? Enné is, szobát akart fogadni valaki. Mikor aztán magukra maradtak, torkon ragadta és megakarta rabolni. Hát ha ez az, ki nálad szobát fogadott? A kulcsok nála vannak és éjjel majd megrabol.

E szavakra a gyanu hópelyhe leszállt a bizalom hegyének ormárol és mint a bizonyosság görgetege zuhant a völgybe, hogy agyonnyomja Szabót.

Szegény Szabó!

rosokkal örömet éreztette jó szívét ki jól szervezett magyar tannyelvű pusztai iskola fentartásával évente százra menő gyermek szellemi fejlődését bőkezűleg — és bizony a városaik nehánya által méltán irigyelt — sikerrel elősegítette, ki szolgálatában álló összes alkalmazottainak orvoslásáról s ingyenes gyógykezeléséről évente gondoskodott, és a ki vigasz s támogatás nélkül nem bocsátotta el magától azokat, kik vele közelebbi, vagy távolabbi összeköttetésben állván, neki valaha szívességet vagy szolgálatot teljesítettek.

Halála élénken eszünkbe juttatja azonsokszoros áldást, mely a jómódu és nemes szívű nagybirtokosok életét jellemezte a multban és amely — a társadalom szerencsétlenségére — erősen hányatlík azóta, mióta korunk «ujj-földesurai» nagy vagyon — de kevés ember szeretet ösztönétől hevitve elfoglalják az alföldi nagy birtokokat.

Vajha az öröknyugalomra hanyatló nagybirtokos nemes jelkülete örökségképzátszállana mindazokra, kik áldott nevét fentartják közöttünk! Vajha vidékünkön is sokak által élvezett jótékonyaságauak hálás emlékezete buzdítólag hatna a tehetősebbek nemes szívére, hogy példáját utánoznak!

Csabacsüdi öreg vadász.

H I R E K

— A városi előljáróság közhírré teszi hogy az ármentesítő társulat által a körös partján felállított mérnöki jeleket, melyek az idő változásából eredő kártételek, valamint az erőszakos rongálások megakadályozása, továbbá a jeleknek a jövőben könnyen való feltalálhatása végett körárokkal vétettek körül és egy 3-80 méter széles és 1-2 méter magas földkuppall fedettek be, szigorú büntetés terben alatt tilos megrongálni.

Mártha néni a méltóságos asszony testvérhuga szellemes, bájos nő, ki életének legnagyobb részét Párisban töltte és a francia szellem és nyíltság mellett a túlzást is elsajátította. Mártha néni mondjuk, nagy szemeket meresztetl a rejtélyes Szabó ügy hallatára és azonnal kész volt a Ponson du Terrail-féle Rocambole.

Most már a »méltóság« asszonynak eszébe jutott, hogy ez embernek, e Szabónak va óság s gyilkos tekintete volt, hogy oly sietséggel nyult a kulcsok után, miként azt csakis rabló teheti és végre, hogy e szavakat »nevem Szabó« bizonyos gunnyal ejtette ki.

A három nő tanácskozott, hogy mitévők legyenek.

Ily hangulatban találta őket a család régi barátja hirlapíró, kinél szintén teljesedett az, mit fönnebb a foglalkozás folyásáról említettünk. Ennek mindig csak tollal volt dolga órák hosszájig nézte tolla hegyét, minélfogva hajlandó volt minden dolgot hegyére állítani.

— Hogyan méltóságos asszonyom, ily ember fogad önnél szobát? És ily gyanus körülmények közt? Ez minden bizonynyal valamely betörő banda vezére, kinél kulcsai vannak, egy éjjelen mindent eltakarít innét. Itt azonnal intézkedni kell.

Intézkedtek.

(Folyt, köv.)

— A vármegye téli rendkívüli gyűlése december hó 11-én lesz. Ezen a közgyűlésen választatnak meg a közigazgatási bizottságból kilépő tagok is.

— A szarvasi mezőhegyesi vasut múltan rendőri bejárata f. hó 20-án kezdődött. Az állam részéről Menczer Lajos ministeri osztálytanácsos a vármegye részéről pedig Jancsovics alispán és Haviar Lajos kir. mérnök vettek részt a bejárason. A vasuti pályához ez alkalommal zászlókkal és virágokkal volt felszítve s a vonat elindulása előtt a városi-ső jegyzője Dancs Béla mondott szép ünnepélyes beszédet.

— Dr. Kvacsala János a pozsonyi egyetem tanárát az orosz kormány a dorpatyi egyetem egyház történeti tanzékre nyilvános rendes tanárrá nevezte ki.

— Königswarder Mór bárónak a mult-héten meghalt bécsi milliomosoknak végrendeletét Nov. 20-án bontotta föl a bécsi törvényszék. A végrendelet majdnem minden részletében megfelel azoknak a híreknek a melyek róla már előre is világgá keltek. A boldogult másodszültöt fiát Königswarder Hermann bárót nevezte meg főörököséül, másik három gyermeke csak a köteles részt kapja. Mindegyiknek vagy hárommillió forint jut, míg a főörökös körülbelül harmincz milliónak lett gazdája. A végrendelező 250 000 forintot hagyott a szegények között való kiosztásra. azonkívül tetemes összeget szánt jótékony célokra. A Königswarder bankház régi prokuristájának Strasser Alfrédnek életfogytaig huszezer forintnyi ajándékot és egy bécsi palotát hagyományozott. A művészek és deákok azokat az évi szubvencziókat a melyeket kaptak Königswarder bárótól, ezentul is megkapják. A végrendelet szerint a hátramaradt vagyon hatvan millió forint-ra rug.

— Időjárás. Megkezdődtek a nyomasztó ködök és az őszi idők csaknem elmaradhatlan sara. A gazdák már elvégezték az őszi vetéseket s csak itt-ott ugarolnak a kevés alkalmas idő felhasználásával. A vadászokra sem valami kedvező idő jár; általános a panasz, hogy kevés a nyul. A ruczák és kácsák azonban hatalmas farkakban jelentkeznek s kellő eredménnyel vadásztatnak.

— »Katonai dolog« című tárczánkban a befejezés elnézésből mult számunkból kiszorult. innen van, hogy a mai első tárczánk olyan aránytalanul kicsi.

— Dohánytermelők figyelmébe. A folyó évben megyénkben kicstári engedéllyel termelt dohány a csabai dohány beváltó állomás által a f. évi december 18 tól 1894 évi február 16-ig terjedő időben fog beváltatni.

— Elhaltak városunkban nov. 18—22-ig Özv. Szappanos Mihályné szül. Szenteczky Zsuzsanna 62 éves (krakó 46) Szenteczky István 76 éves (tanya) Lestyan Mihály 2 éves (Siratói szőlő) Králik György 58 éves (1819). Valkovszky Judit 3 éves (Ézüst szőlő) Antal Zsuzsi 23 éves (1141). Nyemesok Judit 14 éves (Érparti szőlő), Gulyás Mihály 38 éves (758) Zvara Pál 28 éves (1456) Kasuba György 61 éves (1543) Oszroluczki János 1 éves (1810).

— Vásár. Az abonyi vásár f. hó 26 és 27-én tartatik meg.

— Szer a nátha ellen. Régi dolog, hogy a nátha egyike a legjobb indulatu, de

együttal a legkellemetlenebb betegségeknek, Könnyen megszabadulhatunk tőle, ha citromnak a levét felszivjuk annyira, hogy az a garatig eljusson. Forró-nátha esetén elég két-háromszori szippantás a citromléből a haj megszüntetésére. Egy kicsit éget és csip a szer de ezt jó lélekkel el lehet viselni annak fejében, hogy a nátha biztosan elmulik.

— Esküvő. Hertelendy László min fogalmazó f. hó 18-án vezette oltárhoz Csáky Albin kultuszminister leányát Laura grófkisasszonyt Budapesten a terézvárosi templomban.

— Villanyvilágítás Orosházán. Mint az »Orosházi Újság« írja Orosházán megkezdődtek az aláírások a villanyvilágítás behozatala céljából. Egy háztulajdonos 50 forint befizetése esetén 3 villanyfényt kap ami 25—30 gyertyafénynek felelnek meg.

— Hamis pénzek felösmerése. A legtöbb időben panaszok merültek fel a tekintetben, hogy a husz-filléresek gyakran hamisítják. Figyelmeztetjük a közönséget arra, hogy a hamisítványok igen könnyen felismerhetők, ha mágnessavval rendelkezünk. Ez ugyanis a nickelt vonzza, a hamisítványokat azonban nem. A pénztári kezelésnél tehát az ily hamisított husz-fillérest, ha külsőleg nem is tűnik rögtön szembe, a hamisítás, igen könnyen meg lehet különböztetni a valódiaktól.

— Statistika »szőlőtermelésünkről. Városok területén összesen 597. kat. hold van szőlővel beültetve. Ebből teljes termésben még nem lévő, 1893 előtt ültetett szőlők területe: 29 hold, elvénült szőlők: 169 hold, phyloxera lepelt, de még többé kevésbé termő szőlők területe: 399 hold. Az összes szőlők a phyloxeranak ellentemálló (nem immunis) talajon fekszenek. A peronospora ez idén az összes területeket ellepte, de csak 12 holdon permetezték a szőlőt. Mustunk termelt az idén 2031 hectoliter, ebből 1828 hectoliter borkészült. Szőlő termelt 115 métermázsa.

— Nem lesz fillérestély! Folyó hó 25-én Szombaton a Kaszinói estély miatt a társulati leánynevelde helyiségében a fillérestély nem tartatik meg.

— Beküldetett. A nagyváradi mkir. postaigazgatóság figyelmét ezuton hívjuk fel arra a botrányos állapotokra mik a szarvasi postánál előfordulnak. Ha egy-egy fél a postahivatalba bemegy órák hosszájig várakoztatják meg, Ha pedig valaki ezért felszólal az alkalmazottak gúnyosan egymásra nevetnek. A hivatalos órák nem tartatnak be rendszeren. De legbotrányosabb a postai küldemények kézbesítése. A levélhordó három négy napig magánál hordozza a leveleket számtalan esetben elhagyogatja vagy más kezéhez juttatja, Több szarvasi lakos.

— Terno. Igen valóságos ternót csinál az, a ki a »Szabad Szó« című politikai napilapra előfizet. E lap, mely színes képeivel első volt a világ sajtójában, bámulatos és hitetlen sek előnyt nyujt előfizetőinek. Első sorban ad naponként pompás színes képpel illusztrált, minden irányban az igazat kimondó, mindenről kitünően értesült lapot két-három regényvel a legjobb íróktól. E regények közül kettő könyv-alahban jelenik meg és az egyik színes képpel van illusztrálva. Ad továbbá heterként »Koszoru« című gazdagon illusz-

ralt szépirodalmi hetilapot és „Kalapács” című élelzetlapot pompás karrikatúrákkal. Minden negyedéves előfizető kap ezenkívül egy kötet becses *szépirodalmi művet* legjobb íróinktól tetszés szerinti választásban. Ugy szintén egy gazdag tartalmu és minden tudnivalót magában felölelő *naplót*. De a mit egyetlen egy magyar lap még eddig nem nyújthatott, ad a „Szabad Szó” előfizetőinek oly fényes és nagybecsű ajándékot, mely minden magyar családnál hazafias örömet fog okozni. A „Szabad Szó” gyanis hogy viszonzza a magyar olvasóközönségnek azt a rendkívüli pártfogást, melyben fennállásának aránylag rövid ideje alatt részesült elhatározta, hogy minden előfizetőnek ki legalább *három* hónapra fizet elő a „Szabad Szó”-ra egy „Magyar Történelmi Album”-ot ajándékoz. Ez album mely a magyar történetnek egy kitűnő író által írott részét foglalja magában, *ötven színes képpel* van illusztrálva, melyek mindegyike egy-egy *remekmű*. Az egész mű kiállítása, valóban pazar és bátran elmondhatjuk hogy magyar történet ily pompás díszes kiállításban még nem jelent meg. A „Magyar történelmi Album” természetesen aranyozott diszkötésben lesz, úgy hogy díszét fogja képezni még a legelőkelőbb szalónnak is. A „Szabad Szó” ily sokat csak azért nyújthat olvasóinak, mert példátlan az a támogatás melyben a közönség részesíti. A »Szabad Szó» ma Magyarország legelterjedtebb apja. Nem is csoda. Az itt felsoroltakat megkapja az olvasó ha 3 mond: *három forinttal előfizet egy évre, kezdve bármely naptól kezdve*. Most tehát kérdezzük a »Szabad Szó»-ra előfizetni nem valóságos terno-e? A „Szabad Szó” kiadóhivatala: Budapest Teréz-körút 41.

C S A R N O K.

A csikágói műtyúk.

— Humoreszk. —

(Vége.)

Mellette egy másik üvegszekrény állt melyben nagyszámu színes és kisebb nagyobb tojás volt kiállítva. A kiállított tárgyak mellett ez volt olvasható: *tyúktojás, ibicétojás, kacsattojás, structojás, keselyütobás és kocsgattojás.*

— Ez a »Holliday és társa» kiállítási szekrénye! sohajtá az amerikai szomoruan. Az bizonyos, hogy az aranyérmet öknyerik meg.

Az ön gyártmányaira a nap süt. Him nem árt az nekik?

— Nem árt. A színek valódiságáért. tiz évig kezeskedem. De mit használ mindezt? »Holliday és társa» mégis az első díjat kapják meg.

Simpson szomoruan nézett maga elé. A francia figyelmesen nézte a kétféle gyártmányt.

E pillanatban megragadta az amerikai karját és félrevonta.

— Mennyit áldozhat Simpson ur, sut-

togá a francia, ha »Holliday és társát» tönkretesszük?

— »Holliday és társát»? felelé remegő hangon. Tönkretenni? Oh mindenemet feláldoznám, csak azt tudnám elérni!

— Jól van. Határozzon meg egy bizonyos összeget és célját elérí

— Valóban ön megtenné? Oh azért az eszméért rögtön 10.000 frankot adnék.

— Jól van. Adjon nekem egyelőre ezer frankot, ez elég lesz tervemhez. Biztosítom, hogy célját elérí.

Az amerikai merősen nézett társa szemébe.

— Meg nem foghatom, mily utat módot akar használni, de megbizom önben.

— Örvendek! Most hagyjon magamra öt percig.

— A kiállítás kapujánál találkozunk Midón Simdson távozott, Vernet azonnal a kiállítási terem őret hívatta.

A francia mintegy három percig hallkan beszélgetett az őrel aztán elővette pénztárcáját és egy csomó bankjegyet nyomot a markába.

A többit két hét múlva fogja megkapni, ha minden rendben lesz.

Egy hét múlva Simpsont épp reggeli-jénél ülve látjuk amint mohón olvassa az ujságot. Egyszerre hangos kiáltásba tör ki és oly erővel ugrott fel az asztaltól, hogy majdnem feldöntötte.

Vajjon mi okozta e hirtelen felindulást? Az ujságban a következőket olvasta:

»A tudomány diadala! Ma éjjel a kiállítás egyik épületének termében rendkívüli csoda történt. Az egész világon ismerik »Holliday és társa» cég érdekes tojás-készítményeit, éppogy Simpson S. gyártmányait is. Ez utóbbinak üvegszekrényében ma a következők történtek: Egy gyönyörűen művészileg elkészített tojás kétfelé vált és egy kis eleven csibe dugta ki a fejét! A példás és szigorú őrizet mellett és a zárt szekrény minden kétséget kizárnak arra nézve hogy itt valami csalás foroghatna fűnn. Ebből az esetből az következik, hogy Simpson a tojás-készítésnél a természetet legjobban bírta utánozni és ezért a világ csodájára és hódolatára érdemes. Nem kételkedünk abban hogy a kiállítási bizottság Simpson urnak e páratlan találmányát meg fogja jutalmazni. Simpson eme találmányával, hogy vegyi uton előállított tojásból él lényt tudjon létre hozni az emberiségnek tett nagy szolgálata, és a korszellem előrehaladásáról tett tanubizonyságot.»

Az ujság kiesett Simpson kezéből és a csodálattól és bámulattól meglepetve állott.

E pillanatban lépett a szobába Vernet Lajos, kezében egy ujságlapot tartva.

— Goodson kiállítási őr derék ember mondá a párisi, megérdemelte az ezer frank előleget. A kis csibe, melyet az üvegszekrénybe csempészett alig került néhány centbe, de kötelességét teljesítette.

— Tehát ő volt?—kiálta az amerikai nevetve. Igazán Vernet, ön valóságos őrdög és a lángelmék egyik ritkasága. Nehány embert azonban bizonyára megölt.

— Hogyan?—kérdé a pártsi meglepetvo.

— Hogyan!?

— Nos?!

— Nos tehát a »Holliday és társa» cég tulajdonosát értem.

— Mi módon?

— Arról bizonyos lehet kedves Vernet hogy ezek nem élnek túl a szegényt.

— Talán öngyilkosok lesznek?

— Dehogy!

— Hát hogyan?

— A bosszuságtól a guta üti meg őket. Nem élnek túl a én csikágói műtyukomat.

Franciából M.

Vasuti menetrend

I. Szarvas-Mezőtúr

Induló-vonatok.

7415. 7411. 7413.

reggel d. e. d. u.

3.45. 9.33. 1.55.

Érkező-vonatok.

7416. 7412. 7414.

reggel délbe este

8.33. 1.21. 5.44.

II. Szarvas-Mezőhegyes.

(Érvényes a megnyitástól kezdve.)

Induló vonatok.

8112. 8114.

reggel d. u.

4.10. 143.

Érkező vonatok.

8111. 8113.

d. e. reggel

1.42. 8.59.

Felelős szerkesztő: Mihálfai József

Főmunkatárs: Epstein Miklós.

EGY SZÉP NYITOTT

jókarban lévő

gyász kocsis

kedvező feltételek mellett szabad kézből

E L A D Ó

Hol? megmondja a kiadóhivatal.

3-3.